

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többesrör vagy terje
isméles hirdetéseknek árlengedése adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK : III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Hétfőgáj minden beiktatásért 30 kr.

Különmű az év folytán minden hónap elején
lehet.

A tanulók tornaversenye.

Mind nehezebbé válik az élet-küzdelem, vele a verseny az önfentartás körül. Az utánunk következő nemzedék satnyuló vállaira igen sokféle képesség megszerzése kötelezősége hárul. Midőn a törvényhozások ajtain világszerte a vasárnapi munkaszünet, meg a napi 8 órai munkatartam, mint alapos és józan követelmények meghallgatásért kopogtatnak, arra mutat a jelenség, hogy túl van terhelve a munkás ember.

A szellemi munkával foglalkozókat elég igaztalanul nem igen számítják a túlterheltek közé; meglehet azért, hogy valamivel szerencsésebb tünemény az egy irányban kifáradt szellemi erőnek az a sajátossága, hogy külön pihenés nélkül más irányú szellemi munka végzésére még alkalmas és az ideg-erősök nem igen szabják ki a napi munka tartama minimumát, csupán azt kötik ki, hogy egyfelével ne foglalkoztassák az ember egy húzomban 2 órán túl.

A kik a szellemi munkáknak erejét kacsuk módra terjeszthetőnek képzelik, nem vetnek számot azzal, hogy az önképzésnek ma mind nagyobb és nagyobb arányokat kell öltönie, ha az élet ezerféle újabb meg újabb kívánalmainak meg akar felelni. Végők van az aranjúzi szép napoknak, mikor a 6 iskolát végzett ember előtt nyitva volt minden fő és szakiskola, tárt az élet ezer féle pályája; ma érettségi vizsgálatot és szakudományi oklevelet kérnek minden jelentkezőtől.

Az egységes középiskola, mely látókörünk határán mind erősebben kiért, ékesen szóló jele annak, hogy még több oldalú képzést kíván az élet, mint a minőt egymagában akár az egyik, akár a másik fajtájú középiskola az ifjúnak ad. A szülők ugyan szívesen néznek az egyesített közép-

kola beköszöntése elé, mert azt hiszik, hogy akkor föl lesznek a nehéz gond alól mentve, mely ma őket kötelezi 10 éves korú gyermekük részére megfelelő életpályát választani és örömet bujának ki a vele járó nagy felelősség alól.

Pedig a kétféle középiskola egyesítésére törő áramlatot nem ez a kényelmi czél hívta létre, hanem inkább a követelmény, hogy ifjaink minél több oldalú kiképzést nyerjenek. Az oktatás terén ugyanis nem bizonyult be helyesnek az amerikanizmus, mely mindent túlgyakorlati szempontból vesz és azért a gyermeket is a népiszkolai képzés befejeztével azonnal szakiskolába küldi, hogy ott kenyer adó tanulmányokat tegyen, mielőtt a leendő orvos, törvénytudó, földmérő, pap stb. az általános műveltség csarnokában szettekinített volna. Ennek a hégzagnak a pótlását pedig a magánolvasmányra és az élet részéről adott nevelésre bizza. Ehez hasonló megoldást kíván kikértilni az egységes középiskola.

Mivel pedig a mai kétféle középiskola ismerettárgyai közt alig lelhi olyant, mely az összhangzó képzés kára nélkül elhagyható lenne: mindenesetre erős szellemi munka vár a jövő egyesített iskola népére, nagy munkadót fog az ifjúságtól követelni az önképzés. Mivel pedig olyan az élet, mint a telhetetlen financier, nem az adóterhek kisebbitését tűzi czélul, hanem csak azok elviselőképességét törekszik fokozni: nem igen várható munka enyhítés az új középiskolában gyermekeink javára, hanem törekvés indult meg jó eleve arra nézve, hogy munkaképességük fokozódjék.

Ezt a testi erők fejlesztése, aczélolása van hivatva eszközölni, mert régi dolog az, hogy rugalmas testben eleven a lélek. Ezért törekszik közök-

tatási kormányunk az iskolai torna-ügyet fejleszteni, hogy el ne esenev-szedjen az újabb nemzedék szellemi feladatának súlyos terhe alatt, hogy testszervezete szellemi erővel lépést tartva fejlődjék. Sürgette már a jelen télen a korcsolyázást, mint edző és erősítő szórakozást; szívesen látna mindennit, ha az iskolás ifaltság részére külön föntartott játékterek létesülnének. Mint a minő már van Zentán. Törekszik a miszterium kötelezővé tenni a tornatanítói képesítés megszerzését a mindkét nemű néptanítóknak; első sorban a gyermekek tornaoktatása végett, más részt vele kétségkívül oda kíván hatni, hogy a tanerők idő előtt való szolgálatképtelenségi eseteit egyúttal gyérítse.

Most, hogy a középiskolai torna-ügyet meglendítse, a pünkösdi két ünneppen a középiskolák növendékei közt országos tornaversenyt rendez Budapesten és erre minden iskolát meghív. A vidéki iskolákból a 4 felső osztály növendékei mehetnek, ha legalább 12-en összeszedődnek torna tanárak vezetése alatt, ha 20-nál többen jelentkeznek, 2 tanár kísérje őket, útazási kedvezményt, ingyen szállást, oleosó élelmezést ígér a tanulók részére, de megkivántatónak tartja, hogy egy intézet növendékei egy színű torna inget és sapkát viseljenek, összetartozásuk fölismertetése végett.

Versenydíjakban részesülhetnek egyes tanulók, intézetek, tornamesterek. E költségek fölözésére adott a magyar atletikai klub 150 frtot, a budapesti tornaegylet 25 frtot, a hódmezővásárhelyi ugyanannyit, az aradi 20 frtot, a pozsonyi 5 aranyat, a nagyváradit 50 frtot a szászvárosit 17 frtot. Díjakat tűz még ki a főváros és a honvédelmi miniszterium. Ha buzdulna e szép példákön, Kecskemét törvényhatóság vagy a kecskeméti tornaegylet,

és hajlandó lenne valamit szintén adni: itt azt az óhajást fejezzük ki, hogy ne díjat tűzzön ki, hanem adományával tegye inkább lehetővé a vagyontalanabb tanulók megjelenését. Olyan jól van a kecskeméti középiskolákban a torna vezetve, hogy úgy is hoznak díjakat a kecskeméti fiúk Budapestről, csak a verseny porondra eljuthassanak.

A „Katoná József kör” alapszabályainak tervezete.

1. §. A kör czime: „Katoná József kör”.
2. §. A kör czélja a nemzeti közművelődés fejlesztése és terjesztése.

E végből:

a) hasznos és szép ismeretek terjesztésére alkalmas felvasásokat rendez s működésének körébe vonja mindazt, ami e czélját előmozdítja;

b) feleleveníti s ébren tartja azon férfiak és nők emlékezetét, akik Kecskemét városa történetében akár itt születésüknél, akár működésüknél fogva helyet érdemelnek.

3. §. A kör évi működéséről, anyagi erejéhez képest, évkönyvet ad ki, melynek terjedelmét és tartalmát a felolvasott értekezésekből a választmány által kiküldött szerkesztő bizottság állapítja meg.

4. §. A kör tagjává lehet minden oly társadalmilag kifogástalan önálló férfi és nő, aki az alakulása kibocsátott ívet aláírja, később pedig akit a választmány felhív, vagy önkéntes jelentkezés folytán felvesz.

Még pedig:

a) tiszteletbeli tagokul a választmány ajánlatára a közgyűlés által csak oly honfiak és honleányok választhatók, akik irányában a kör halálját egyébként le nem róhatja;

b) alapító taggá lehet az, aki egyszer s mindenkorra legalább 50 frtot fizet a kör pénztárába, vagy e tőkéről teljes biztosítékot nyújtó irásbeli kötelező nyilatkozatot ad, s a tőke 5%-os kamatait évenként pontosan fizeti;

c) rendes tagok, akik magukat felolvasások tartására s illetve a 2. §-ban körvonalazott czélok megvalósítására kötelezik;

d) pártoló tagok, akik magukat a kör czéljait előmozdítására legalább 4 éven át 2 frt évi díj fizetésére kötelezik.

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCSÁJA

Kereskedelem és nemzetiség

Itta és a kecskeméti „Kereskedelmi Kaszinó” 1891. évi február hó 28-án tartott esélyén felolvasták:
Dr. Silberstein — Ötvös Adolf.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Boldognak érzem magamat, hogy mint meglelt férfiú érinthetem ismét azt a földet, melyen gyermekkorom gyönyörű ége mosolygott, melyhez ifjúkorom annyit szép ábrándja fűződik; azt a földet, melynek köszönhetem, hogy a zengetes magyar szót megtanultam, hogy magyar szívet mehettem világgá és avval térhettem ismét vissza. Pedig mily nehéz más országok keseggető csábjai közt a haza szeretetét megőrizni, mily nehéz néha itthon is, anynyi párt- és társadalmi viszály közt, legyőzni a keserűséget és a harczfűstön keresztül szem előtt tartani közös anyánk tiszta eszményképét.

Mert ámbár már innen-onnan három évtizede annak, hogy a magyar Turulmadár fölszabadult és viszi újra hiríneket keletnek nyugotnak, mint egyezer év előtt: azért még sem szabad magunkat álomba ringatnunk korai diadalnámor által, nem szabad magunkat elvakítatnunk a czél távolságával és az ellenség vetényével szemben. De sőt még inkább kell tömörölnünk, mint eddigél, és a hazaszeretet szikráját bennünk soha el nem alvó lánggá kell növelnünk, hogy szent tűzével a haza egész testének minden izétátelegítsük.

Egységes, együttérző nemzet széles e hazában, a Kárpátoktól Adriáig, ez legyen egyedüli jelszavunk, mert csak ebben fekszik jövőnk biztositéka.

Es ki volna inkább hivatva e szent czél elérésére közreműködni, mint az a kiváló társadalmi osztály, melyet e díszes kör képvisel? Az írók, a költők, a tudósok, a színészek megtették a magukét. Ok küzdöttek, mialatt az egész nemzet aludt, ok ébresztették a közszellemet, ok idézték fel a nemzeti dicsőség nagy alakjait rég elfeledt sirjaikból, ok keltették a nemzeti gyász érzetét, aranyozták be a borús látbatart a remény szende sugarával. És az ő szavukra ébredtek először a nagy urak, kik idegen nap fényében sűtkéreztek, és rég elfeledték volt a haza iránti kötelességüket. A szegény lautos édes búsan kesergő szava megrepszette a dúsgazdag paloták kőfalait; és megnyílt a szeme az úri rendnek, mely végre belátta, hogy az ősi családok régi hatalmukat csak az ősi nyelv örök pajzsával foglalhatják vissza. Így fészkelte meg az újra ébredt hatalom és becsvégygyal együtt a régi hazaszeretet is az úri osztály kebelében. Fölszabadították a népet, és ez a jó, hálás és nagylelkű magyar nép majdnem elvérzett a csatában, csakhogy urainak a régi fényt és hatalmat visszahódítsa.

Ur és paraszt szövöttek egymással, megifjították a már-már roskadozó félben lévő vén hazát. A szabadság és egyenlőség legén ködbe borult napja újra felragyogott Európa délkeleti bércein és messze vetette be sugarát Ázsia rabszolgatartományába. Magyarországnak ki lett jelölve hivatása,

hogy központjává legyen a kelet polgárosodásának.

Da lehetetlen volt, hogy Magyarország e hivatásnak teljesen megfeleljen, ha csak az úr és csak a paraszt hirdetik az újkor szózatát. A míg a Kelet piacait angolok, francziák, németek foglalták el, a míg magyar gyártmány nem létezett, a míg a magyar kereskedő nem jelent meg mindennél, hogy részt vegyen a világversenyben, addig csak esigapolitkát üztünk. Meg kellett teremteni a magyar ipart; kellett, hogy kereskedelmünk magyarnak érezze magát és lobogtassa mindenütt a világon a három színű zászlót.

A kereskedelmi osztály jelenlevő képviselői meg fogják érteni szavaimat. E helyen ugyan, e tösgyökerez magyar városban kevésbé látszik szükségessé, mint bárhol, a szivekhez szólni. De épen miután itt találhatom a leghatalmasabb viszhangját az igaz magyar hazaszeretnek, szabadjon ezt a visszhangot e percben itt felidézniem, hogy az egész országot keresztüljárja és felrázoz mindenkit, a ki a pénzt, a kereskedelmet és fogalmat képviseli hazánkban, hogy ne ismerjen más földi istent a magyar nemzetben kívül.

Szabadjon önkének elmondanom, miképen fogom fel a magyar kereskedő szolgálatát a nemzetiség érdekében. A kereskedő vihethi magával az országban szerzetését a hazai nyelvet, ő lobogtathatja a tengereken a magyar zászlót. A mit az iskola, a sajtó nem tehet, hogy t. i. a még dúzdogó nemzetiségeket is megnyerhessek az egyezés hazai nyelvnek és eszmének, azt könnyen megteheti a magyar kereskedő, ki

becses és csillogó áruival, fényt és kényelmet szolgáló árucikkeivel minden városba és faluba behatolhat, a magyar portékával mindenhol egyszersmind a magyar nyelvet és a magyar eszmet terjesztheti. Minek is adatott a kereskedőnek a széles látkör, a nyájas derült arc, a mézes ékesszólás, ha ezekkel nem tudna alantab álló honfitársaira hatni, ha nem tudná őket a kényellemmel és elegátiával együtt a magasabb érzésekhez is szoktatni?

Csak gondoljunk vissza amaz időre, mikor még Bécs vitte a vezérserepet az önkény gyászos korszakában! Mivel hódított akkor bennünket Bécs? Legkevésbé sem tisztviselővel, kik a kacsukával dolgoztak, de részint színészeivel, kik az országot keresztül-kasul járták és Thália csabító vázsájt és lámpáit a török határig vitték és annyira meghonosították a német Múzsáit, hogy Pozsonyotól Nagyszombatig még ma is nagyobb a közönsége, mint a magyar vidéki színészetnek. Ezek mellett pedig leg-hatalmasabb terjesztője az idegen kultúrának a bécsi kereskedő volt, ki tetsetos kelmeivel, posztóival és szerezvel, ceasebecsével és csillogó, ragyogó áruival, országunkat gyarmat gyanánt árszította el és a külföldi portékával a külföldi szellemet is behozta hozzánk. Még mindnyájan emléksznünk ifjúkorunkra, melyben a pompás, gazdag, kedélyes, mulatságszerető, elegáns, udvarias Bécs — eszményképe volt mágnásainknak, valamint városi közönségünknek is. A bécsi férfi, a bécsi nő sok ideig a műveltség, a jó ízlés, a chic netovábbjaként tekintett hazánkban.

Ezen korszak régen elmúlt; de még nem

5. §. A tagsági díjak és illetve az alapítványi kamatok az első félév végéig fizetendők, évközben belépő tagok az egész évi díjat kötelesek fizetni.

6. §. A kör minden tagja az alapszabályokban körvonalozott kedvezményekben és jogokban egyaránt részesül; választó és választható.

7. §. Minden tagnak kötelessége a kör céljait tőle lehetőleg előmozdítani.

Aki a kör irányában elvállalt kötelességének ismételt felszólítás dacára sem tesz eleget, vagy mulasztását elegendő okokkal igazolni nem tudja, a választmány javaslatára a közgyűlés által a körből kizárható.

8. §. A tagnak a kör irányában elvállalt kötelessége megszűnik:

a) a tag halálával, vagy kizárása esetében azonnal;

b) a város területéről való elköltözködés esetében az elköltözködés évének végével, ha tagsági jogait kifejezetten tentartani nem óhajtja;

c) a pártoló tagokra nézve a 4 évi időszak letelével, ha kilépésüket az év végéig írásban a kör elnökénél bejelentik.

9. §. A kör ügyeit intézik:

a) a tisztviselők;

b) a választmány;

c) a közgyűlés.

10. §. A kör tisztviselői:

a) az elnök;

b) az alelnök;

c) a titkár;

d) a pénztárnok;

e) a könyvtárnok;

f) a gazda;

g) az ügyész.

11. §. Az elnök képviseli a kört minden irányban, vezeti a kör ügyeit, a köz- és választmányi üléseknek, 10 frt erejéig utalványozhat, de erről a legközelebbi választmányi ülésen tartozik jelentést tenni.

12. §. Az alelnök az elnököt akadályoztatása esetében helyettesíti.

13. §. A titkár a köz- és választmányi gyűlések előadóját és jegyzőjét, a hivatalos iratokat fogalmazza s végzi a kör levelezését.

14. §. A pénztárnok a kör pénzeit és pénztárcait felelősség mellett kezeli, valamint a kör bevételeiről és kiadásairól számadást vezet. Utalványozás nélkül fizetnie nem szabad.

15. §. A könyvtárnok kezeli és őrzi a kör könyveit, iratait, lapjait, gondját viseli azon különféle szerzeményeknek, küldeményeknek s ajándékoknak, amelyek irodalmi, tudományos vagy művészeti becsesek bírnak.

16. §. A gazda gondoskodik a kör céljainak megfelelő helyiség megszerzéséről, felszereléséről, beábrázolásáról s általában mindarról, ami ezzel összefügg.

17. §. Az ügyész hatáskörébe a kör jogi és anyagi érdekeinek megóvása tartozik.

18. §. A tisztviselők 4 évi időtartamra választottnak, esetleges díjaztatásuk iránt a közgyűlés határoz.

19. §. A választmány a kör tisztviselőiből és az alapító tagok közül választandó egy, a pártoló tagok közül választandó három s a rendes tagok közül választandó hat, összesen tizenhét tagból áll. A választmány határozatképes, ha legalább 7 tagja jelen van, kivéve a kizárás esetét, amikor legalább 12 tag jelenléte szükséges.

20. §. A választmány:

a) negyedévenként egyszer, a szükséghez képest, vagy 3 tagnak írásbeli kérésére többször is ülést tart;

b) az év alkalmas szakában felváltva rendez, melyeken a tagok ingyen, a nem tagok a választmány által megállapított díj mellett vehetnek részt;

c) a költségeket megállapítja és utalványozza;

d) új tagokat vesz fel, vagy már felvettek kizárására iránt a közgyűlés elé javaslatot terjeszt;

e) a közgyűlés tárgysorozatát megállapítja;

f) a kör működéséről és anyagi állapotáról a közgyűlésnek jelentést tesz;

g) kijelöli az évkönyv szerkesztésével megbízott tagokat;

h) megállapítja a szünetelés idejét.

Érvényes határozat hozatala elegendő a határozatképes ülés tagjainak viszonylagos többsége; tagok felvételére és kizárások javaslatára hozatalára titkos szavazással általános szótöbbség kívánatik.

Ügyrendjét a választmány maga határozza meg.

21. §. Az évi rendes közgyűlés mindig január, vagy legkésőbb február havában tartandó meg; rendkívüli közgyűlés az év bármely szakában hívható össze.

Rendkívüli közgyűlést az elnök csak a választmány határozatából, vagy 10 tag írásbeli kérelmére hívhat össze.

22. §. A közgyűlés tárgysorozatát az elnök a közgyűlésre szóló meghívóval együtt, legkésőbb a közgyűlést megelőző napig minden tagnak megküldi.

23. §. A közgyűlés érvényes határozathozatala legalább 20 tag jelenléte szükséges; ha ennyi tag nem jelenik meg, az elnök 14 napon belül új közgyűlést hív össze, amely tekintet nélkül a megjelentek számára, érvényesen határoz.

24. §. A közgyűlés általános szótöbbséggel határoz, egyenlő szavazatok esetén az elnök dönt. Választások esetében elég a viszonylagos szótöbbség. Az elnök 10 tag kérésére titkos szavazást rendel. Egyenlő szavazatok esetében ilyenkor sorsbuzással döntendő el a kérdés.

25. §. A közgyűlés ügyköre:

a) a tisztviselők és a választmányi tagok megválasztása;

b) felelősségek elintézése;

c) az évi költségvetés megállapítása;

d) a felmentések megadása vagy megtagadása; tagok kizárása;

e) indítványok tárgyalása;

f) általában minden oly intézkedés, mely a kör céljait előmozdítja.

26. §. A szavazati jog csak személyesen gyakorolható.

27. §. Személyeket érdeklő kérdésekben titkos szavazással kell dönteni; tárgyakban felállással vagy névszerinti szavazással. Személyt érdeklő ügyekben a közgyűlésen senki sem vehet részt.

28. §. A kör feloszlását csak e célra külön összehívott új közgyűlés mondhatja ki, melyen a tagoknak legalább fele jelen van s a jelenlevők két harmada a feloszlás mellett szavaz. E közgyűlés intézkedik egyúttal a kör vagyonáról, mely csak kecskeméti városi közművelődési vagy jótékony célra fordítható.

29. §. Az este, ha a kör az ezen szabályokban kijelölt működési körét a közérdeket veszélyeztetőleg túllépné, hatóságilag felüggeszthető s illetőleg feloszlatható.

Színház.

A hét eseményét a Becsület és a Dómi majom képezi. Les extrémés... A Becsület, egy német szerzőnek, Sodermannak darabja, egyike a drámairodalom legújabb drámáinak s a modern irodalom legmarkansabb termékeinek. Igazi fin du siècle darab. Ha a kritika bonckezése alá vesszük, kétségtelenül sok hibát találunk benne, de vannak művek, melyekkel szemben a kritikus is szívesen beáll publikumnak és otthon hagyva epéjét, csak tenyerét veszi igénybe, vagy legfeljebb még a zsebkendőjét — a könyvet törölni, a mint ezt a hölgyek bőven meg is tették. Az előadás is igen élvezetes volt. A szereplők Szendrői Ella, Nagy Vilma, Dobó, Lomniczy, Mátray mind szépen megállották helyüket. Csütörtökön ment a darab másodikra, Lomniczy szerepét ekkor Molnár László, a szegedi színház tagja vette át. Molnár urat már előbbi szerepeiből ismeri a közönség, mint distingváltnak, jó ízlésű és előkelő előadású színészt, kinek csak egy hibája van — a hangja. Publikum mind a kétszer kiest.

Kedden Erczy Ferencz úr mutatta be magát Nestroy „Dómi” című 4 felvonásos színművének czímzserében. A darab rövid cselekvénye abból áll, hogy Dossa Cassara (Lomniczy) kalóztónok megjelenik Ninon Tivadar (Szerdahelyi) házában és ennek nevetül Adéltól (Szendrői E.) évekkal ezeltől tett szerelmi ígéretnéket beváltását követeli: de mivel Adél férjére és gyermekeire utalva visszaszantálja a kalózt, ez bosszút esküszik és elrabolja gyermekét a 6 éves Richardot (Dobó Katicza), azonban Dómi, a gyarmaton élő majom (Erczy) visszajöve. A kalóz most magát Adélt rabolja el és a hegyek között rejtegeti, de Dómi nyomába veti gazdáját és Dossa Cassara abban a pillanatban lövi agyon, mikor ez éppen Adélt akarja törélen leszární. Végre pedig egy másik szerencsés kalóz bosszúból lelvi a hű állatot.

A majom bohóságai, ügyes mozdulatai és furfangos csinjai nagy vidámságot keltek a nagy közönségben, de kiválóan a jelen volt gyermekszerepben, mely lelkesültséggel tapsolt és tombolt.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Meghívó.** A szabadalvú-kör ma, vasárnap délután 3 órakor a Nádorban levő egyleti helyiségében közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok ez úton is meghívottnak. Az elnökség.

— **Márczius tizenötödikét** a szabadalvú, egyenlőség és testvériség diadalra jutásának évfordulóját a szabadalvú kör, mint rendesen, új az évből is társasvacsorával fogja megünnepelni. E vészből az aláírás ívek már ki is osztattak. Felhívjuk lapunk olvasóit, hogy azt aláírni és a nagy nap iránti kegyeletből a társas-

estélyen minél tömegesebben megjelenni sziveskedjenek.

— **Meghívó.** A „Katona József kör” t. évi márczius 8-án, tehát ma vasárnap d. e. 10 órakor tartja a Kaszinó nagytérben alakuló közgyűlését, melyre az alapító, pártoló, rendes tagokat, valamint a nemes czél iránt érdeklődő közönséget ez úton is meghívja a szervező bizottság.

— **Az aradi Kölcsény-egyesület író 1-én megtartott irodalmi estélye** iránt Aradon nagy volt az érdeklődés. Különösen Beniczky-né-Bajza Lenke, főispánunk neje, részesült nagy tüneményekben. Az írónő a vasúti indóháznál a főispán, a Kölcsény-egyesület elnöksége és a városi főjegyző üdvözölte. Az irodalmi estély a városház dísztermében tartott meg, a mely zafuolálásig megtelt. Beniczky-né-Bajza Lenke „Sára” című elbeszélést olvasta viharos tetés mellett. A Kölcsény-egyesület a felolvasónőnek ezüst íróeszközt, az aradi női ezüst koszorút, a kaszinó pedig babékoszorút nyújtottak át. Aradi Gerő szingagató, Beniczky-né-Bajza Lenke tiszteletére „Rhea grófnő” című színművét a legjobb erőkkal adatta a színházban, szufolt ház előtt. A közönség zajosn tapsolta a szerzőt, a ki páholyából köszöntö meg az ovációt.

— **Piknik.** A helybeli fiatalok és a tisztikarból alakult részvényesek által, t. hó 1-én rendezett batyból a legnagyobb fényvel és kedvel tartott meg a „Kaszinó” színpad díszített termében. A rendkívül díszes társaság, a minden igényeket kielégítő s hölgyeink konyha-művészetéről és magas ízléséről tanuskodó büffet, a folyó champagner, a katona- és cigányzene, az ügyesen rendezett és mulatságos ottolion, a társaságunk feszelen jökulde, valamennyi derült arcz — sokáig emlékezetes marad azoknak, akik e mulatságban résztvettek, méltó és fényes elégtételül a fáradhatlan és nehéz szerepre vállalkozott rendezőségnek, kik közül, legfőképpen a hölgyrendezőket kell kiemelniük, így: Darányi Ferenczné, Dr. Horváth Mihályné, Kiss Aladárné, Máthé Sándorné, Papp Sándorné, Pócsy Györgyné, és Dr. Sezeless Józsefné úrhölgyeket. Kiknek kedves részvéte a rendezés munkájában már előre biztosította a mulatság sikerét. — Örömmel jegyezzük meg, mert jól esett tapasztalunk, hogy e mulatságban a tisztikarból oly sokan vettek részt. Zálogát látjuk ebben azon egyetértésnek, mely városunkban a katona- és polgári elem közt uralkodik és melyet nálunk eddig állandóan soha semmiféle incidens sem zavart meg. — A táncz kezdetét vette fél 11 órakor s tartott reggeli 8 óráig. A négyesek 28—30 pár tánczolta. — A hölgyek közül jelen voltak: Darányi Ferenczné, Dekány Mihályné, Fekete Istvánné, Gáll Ferenczné, Dr. Horváth Mihályné, Ihsz Mártonné, Katona Zsigmondné, Kiss Aladárné, Kiss Ferenczné, Koricsánszky Jánosné, Kriszán Józsefné, Máthé Sándorné, Özv. Mókus Ferenczné, Dr. Magyar Sándorné, Dr. Nagy Mihályné, Molnár Jánosné, Papp Sándorné, Ruttay Jánosné, Sággy Mihályné, Dr. Sezeless Józsefné, Antal Mariska, Bánó Erzsike és Tinike, Dekány Rózsa, Enschel Kortense, Fekete Rózsa és Jolán, Ihsz Bella és Sarolta, Katona Ma-

diát és raktak annak kifogyhatlan kincseit a ködös Albion számlója elé.

A mit a rögöz tapadó földműves, a ragyogást szerető nemesség soha ki nem eszközölhetnek, Magyarország gyors kulturális emelkedését, azt csak az öntudatos nemzeti szellemű kereskedelem biztosíthatja. A világ minden újabb divátval és hasznos vagy kényelem-terjesztő czikkeivel csak a kalmár árasztathat el bennünket, ő gyűjti a pénzét ezértele rejtett forrásból és nevelti azt jótékony folyamomá, mely hazánk minden vidékét újabb, meg újabb vállalatokkal és befektetésekkel termékenyíti. Ne csak magunkat: édes hazánk még messze van attól, hogy a nyugati kulturát utólrerte volna, nekünk még soká villámvontattal kell haladnunk, hogy a nyugotnak csak egyes vonatát is sarkában érjük.

És ne töltsé-e el önézet azon osztályt, mely ily nagy úrt van hivatva betölteni, hazánk civilizációjában? E nagy küldetés akarná-e felcsereálni holmi rangemelkedést vagy üres kitüntetést hajhászni? Nem, kereskedőnk élrejének kötelességei tudatára, legyenek mindnyájan a nemzet fia, terjesszék a magyar gyártnánnyal együtt a magyar nyelvet és érzést is, erősödjének meg számban, a nemzet helyelő tagjait magokba olvasztva és munkára serkentve, tegyék uralkodóvá a valódi kereskedői szellemet: t. i. a munkát, a gondolkodást, a fáradhatlanságot, a becsületességet, a rendet, a műveltséget, az udvariasságot, az ízlést, a nemes élvezeteket, a mindent átölő vállalkozó tüzet, a pontosságot és a fölegyőböt áthálózó szervezetet, a nemzetközi egyetértést.

De a mit kívánunk, ez a kellemmel párosult, terjesztőképes, expansiv erő nincs még meg kellő mértékben magyar kereskedelmünkben. Ennek többlete oka van. Először csak nagyon lassan bontakoztak ki pénzés körünk német hagyományainkból; mert országunk városi polgársága, tudva levőleg, nagybörbész külföldi szakkad ide és csak a legutóbbi időben kezdett a nemzethez simólni. Nem osoda tehát, ha kereskedelmi osztályunk nemzetiségi hivatásáról eddigelő nem sokat tudott és csak most kezd ez irányban ébredeni. Végre pedig kereskedelmi osztályunknak — eleitől fogva — maga magához kevés bizodalma volt. Hiányzott és hiányzik benne a kellő polgári érzet.

A magyar kereskedő még nem jutott méltóságának tudatára. Mig évszázadokon át hangzott a jelszó: „én magyar nemes vagyok”, ámbár e nemessége néha a becsoroszán sem ment túl, addig én mindkettő sohasem hallottam valami nagy büszkeséggel ejteni e szavakat: „én magyar polgár vagyok”. Mig Észak-Amerikában egyáltalán csak polgár létezik; mig Franciaor-

szágban a polgárság kivette az arisztokratia kezéből a hatalmat; mig Németország hatalmának és gazdaságának nagyrésze polgári kezében nyugszik; addig minálunk a polgárság majdnem semmibe veszik. Nálunk maga a polgár is a felsőbb körökbe vágódik és életét nem akarja oly „alant” végezni, mint a hogy kezdte. E polgári önézet tehát nálunk még új valami, de éppen azért teljesítenünk, táplálnunk s gyarapítanunk kell azt. Ezt azonban csak akkor tehetjük, ha kereskedelmi osztályunk teljesen át lesz hatva a nemzet szellemétől, ha a nemzet fia viszont nem fognak attól visszajárni, hogy polgári osztályunkba belépjenek, és az ottani helyfoglalásban többé nem megálakodást, hanem a munkafejtés szükségét és alkalmát fogják látni. A nemzeti kereskedelem fog kiindulni a nemzeti polgárság, melynek tömegei hódítani fognak keleten és nyugaton, mint a béke hadserege.

Ha eddig a nemesség vitéz kardját csörtethette és evvel, valamint a trón iránti hűségével tudta indokolni kiváltságait; az idők megfordulhatnak és a polgárság fog majd hivatkozhatni nemcsak nemzeti szellemre, de munkás tömegeire is, melyek az ország kincstárait megtöltik és a nemzet-örző vitézségnek megadják az étető lelhellet. És a kereskedő világ lesz egykoron az, mely az irodalmat és művészetet is tentartani fogja, egészen másképp, mint ez eddig történt.

Miben is volna a kereskedő eszményképe alacsonyabb, kevésbé értékes, mint a magasaránaké, mint az ügyvezető uraké. Az általános fegyverköltözés korában a vitézség nem képezhet többé ki-

váltságot. Megvédjük hazánkat mindnyájan és az egyenlőség talán sehol sem vivott ki nagyobb diadalt, mint a modern hadszervezetben. Ha már az általános harci készütségben egyenlökké lettünk, nem azokká lettünk-e szintén az általános műveltségre nézve is? A modern kereskedő már nem képzelhető széles műveltség nélkül. Erre nemcsak azért szorul, mert pallérozotabb észvel és erkölcsiével kell hogy a fogyasztó tömegeket magához edesse és árút szaporán és jó áron elhelyezze, de még inkább rászorúl azért, mert eszének mindig ébren kell lennie a világ-vásár megfigyelésére és a találmányok kiaknázására.

A ki a kereskedőben még mindig házálót, szatócset vagy uszortát lát, annak fogalma sines a nagy szellemi munkáról, mely a világkereskedelem göczpontjaiban végre megy. Az üzleti élet magasabb ágai, a szellem majdnem minden erejét mozgáshoz hozzák. A termelés és fogyasztás széleskörű és részletes ismerete, a conjuncturák mérlegelése, a vállalatok megbirálása, új piacok nyitása, új találmányok előállítás, kiaknázása és terjesztése, a világárk folytonos aránylagos kiserelése, a szükségletek szakadatlan kielégítése: mindennek a kereskedő élesszemű, szellemét magasaróttvá, karakterét egyidőben hideg számítóvá és elriaszthatatlan mérésűggyé kell tennie. Tag ismeretek, gyors áttekintés, éles, metsző ítélet, takarékos szellem, vállalkozási merész fantázia és lángész, utazási és terjesztési szenvedély, vesztélyekkel való dacolás: ezer jellemvonásai a legmagasabb kereskedelmi szellemű népek, az angolnak, melynek kereskedői hódították meg a mesés In-

riska, Kiss Erzsike, Krizsán Mariska, Magyar Erzsike, Molnár Mariska és Zsuzsika, Ruttay Vilma, Szabó Berta, Zombory Ida. A notabilitások közül ott láttuk: Beniczky főispánt, Lestár Péter polgármestert, Benke ö. huszár-vezredet, Gáll Ferenc törvényszéki elnököt, Halasy Zsitvay, Ruttay huszár-alezredeseket, Tronner őrnagyot. A jelen voltak kivétel nélkül egy kellemes elvált mulatság feledhetlen emlékeivel töltözték a Kaszinó termeiből.

— A „Kecskeméti Dalárda” f. évi márczius 1-én tartotta a város ház tanács-terében alakuló közgyűlést, mely alkalommal Lestár Péter kir. tanácsos, polgármester úr, örökös tiszteletbeli elnök s mint korábbi elnöke alatt a tisztikar egyhangúlag, közfelkiáltással a következők alakították meg. Elnök: Katona Zsigmond. Alelnök: ifj. Tóth István. Karagony: Mihó László. Pénztárnok: Deák Gyula. Titkár: Kerekes József. Választmányi tagok a pártoló tagok közül: Dr. Seless József, Mádi János, Győrffy Balázs, Máté Sándor, Pócsy György, Zombory László, Gyenes István és Barta Henrik. A működő tagok közül: Klein Gyula, Sárközy László, Baktay Albert, Fiala János, Moor Mór, Hajagos József, Révay László és Csörgény Imre. A nevezettek közül van még a dalárdának egy disztagia: Zimay László, és egy örökös tiszteletbeli pártoló tagja: Horváth Béla.

— A Kereskedelmi Kaszinó helyiségében mult szombaton igen szépen sikerült estély volt. A rendezőség ez alkalomra meghívta Bpestről Dr. Silberstein Ötvös Adolf urat, a kvadró publicistát, ki a kereskedelem és nemzetiség czimén felolvasást tartott. Mai lapunk tárcája egész terjedelmében hozza a felolvasást, melynek tartalmi és formai szépségei egyaránt elragadták a szépszámú és intelligens hallgatókat, a mint hisszük, hogy teljesen megfogják nyerni olvasóink tetszését is. A felolvasást körülbelül 100 terítékű bankett követte, melyen a felolvasón kívül Schwarz Gusztáv, Dr. Bárány József és Dr. Kecskeméti Lajos is mondta szellemes felközlönőket. Tizenegy órakor volt az asztalbontás, a mikor a jelenlévő asszonyok, leányok táncra perdültek és vígan rakták egész a hajnali óráig.

— Kérem a kecskeméti zenekedvelők egyesületének pártfogó tagjait. A zenekedvelők egyesületének t. cz. pártfogó tagjait tisztelettel felkérem, hogy a mai nap délelőtti 10 órára kitűzőtí évi rendezés közgyűlésre minél számosabban és lehetőleg pontosan megjelenjen méltóztatásuk, hogy így az ülés hamar véget érjen, azoknak, kik egyszerűen a „Katona Körnek” is tagjai lettek, alkalmuk legyen ennek szinte ugyan azon időben kitűzőtí alakuló ülésében is részt vehetni.

— Márczius 15-ikének évfordulóját — többek indítványja folytán — ez évben az iparegysület helyiségeiben is meg fogják ünnepelni.

— A helybeli ev. ref. egyháznál a főgondnok- és presbiter választás f. hó 1-én ment végbe, a választók nagy érdeklődése mellett. Főgondnoknak egyhangúlag Győrffy Balázs úr, eddigi főgondnok választott meg, ki az egyház ügy anyagi,

mint szellemi ügyeinek rendezése körül kiváló érdemeket szerzett magának. A ref. egyház és szerencsés választásához csak gratulálhat magának, mely által méltányolta eddigi gondnokának önfeledő munkásságát. Presbiternek megválasztottak: Szappanos István, Lestár Péter, Szél Imre, Póór Mihály, Kéry Ferenc, Almási Sándor, Kovács Gábor, Hemz Lajos, Prikkel Mihály, Lakatos Ambrus, Szappanos János és Ág Mihály. Póttogok lettek: Balázsfalvi Kiss Aladár, Dr. Kovács Pál, Baán János, Sz. Varga János, Szt. Tóth Ferenc, Dr. Horváth Ádám, Kalicza János, Sárközy Pál, Kovács Antal és Póór Sándor.

— A sorozás, mely folyó hó 2. napján vette kezdetét, 5-én végleg befejezték. Sorozás alá előállítottak az I-ső korsztályból 417, a II-ikből 255, és a III-ikből 155, vagyis összesen 827 egyén. Ezekből besorozottak az I-ső korsztályból 106, a II-ik korsztályból 56, és a III-ik korsztályból 104, vagyis összesen 266 ember, a sorozás eredménye kedvezőnek mondható, mert az előállítottak 32% a találatot alkalmassnak.

— A zenede hangversenye f. hó 1-én igen szépen sikerült. Kár, hogy oly alkalommal időben tartották: különben bizonyára nagyobb látogatottságnak is örvendett volna. A darabok előadása általában nagy technikai készségre és előadási képességre vall. Négy kére játszottak Bourdeaux Géza és Szabados Géza urak egy Nyitányt Webertől, majd külön-külön mindegyik egy piécet és pedig Bourdeaux úr La Favorite, Aschernek nagy hangversenyűvet, Szabados úr pedig Székelynek 8-ik magyar ábrándját. A zenesejtelynek mindenesre fénypontja volt Chiovini Lajos úrnak hegedű-játéka: Le carnaval de Venise. Ernőstől. Isteri közönségünk már Chiovini úr hegedű-játékát és ha a művészi előadást, a magas fokú technikát emlegetnek, melyet kifejtett, úgy csak ismétlésre esnének játékának jellemzését illetőleg. Bátran állíthatjuk, hogy eddigi sikerét, e mű előadásával nagyban tetézte és csak szerencsének tarthatjuk a város zenekedvelő köreire, hogy Chiovini urat a miénknek vallhatjuk. Meg kell végre emlékeznünk Chiovini úr két tanítványáról, kik ez alkalommal szintén játszottak: Klein Olga és Szombathy István. Mindkettőn a tiszta és biztos hang, izléses vonókezelés, sőt már a fejlődő előadás is dícséret érdemel.

— Nyilvános köszönet. — A helybeli jótékony négyelet javára rendezett szini előadás alkalmából felül fizetni szivesek voltak: Kovács Vilma úrnő 1 ft 60 kr. Mocsári István úr 1 ft 20 kr. Scheiber József úr 1 ft. Nagy Lajos úr 40 kr. Vámos Béla úr 20 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók az egyelet köszönetét.

— A hó olvadás az enyhe időjárás következtében megindult, a város útezeit. Járdaikat feneketlen hóvíz borítja el annyira, hogy azokon a járáskéles alig lehetséges, főleg az iskolás kis nebulók azok, kik legjobban érzik a közlekedés nehézségeit. Hogy a víz le nem folyhat annak oka az, hogy az átteresek alja tisztátalan, s hogy azok be vannak tagyva, nagyon sok helyen pedig a járdák egészen víz alatt vannak, ami természetesen következménye annak az akkori bölcs nivelláló tudománynak, mely

a járda magasságát alacsonyabban állapította meg, mint az útea közepét. A mérnöki és építési osztálytól, melynek munkakörébe a hidak és átteresek tisztántartása tartozik, orvoslást kérünk sürgősen, hogy mint az úrgék lakásainkól kiütsessünk.

— Kiállítás Szegeden. A szegedi ipartestület tapiri szakosztálya az 1891. évben vásár rál összekötött helyi érdekű fa. (bútor-) ipari kiállítást rendez. A kiállítás 1891. július 12-én nyitják meg és augusztus 23-án záratik be. Bejelentési határidő április 15.; a tárgyak beszállítása július 1-től július 10-ig, visszaszállítása pedig aug. 24-tól aug. 28-ig eszközönd. Bejelentéseket a kiállítási iroda fogad el. Mindennemű megkeresés így esmezőnd: fa- (bútor-) ipari kiállítás elnöksége; szegedi ipartestületi ház, jegyzői iroda). Kiállításra csupán szegedi iparosok készítményei fogadtnak el, de a kiállítási bizottság vidéki kiállítók bejelentéseit is elfogadhatja.

— Vivőiskola áthelyezés. Rösler Gyula vivő-mester véglegesen a „Nádor-kávéház” nagybarnéba helyezte át vivő-termet, hol újabb 3—4 hónapig tartó tanfolyamot nyit, melyre annálkább felhívjuk a közönség figyelmét, mert ezután elvátozik Kecskemétről. Rösler mostani tanítványai nagyon dícsérik tanítási módszerét és képességét, mit a vitai akarók hasznukra fordíthatnak az új tanfolyam tartama alatt.

— Az országos magyar gazdasági egyesület az idei működési körébe Budapest főváros területén, a Városliget megfelelő helyén, egy vásárral kapcsolatos állatkiallítás rendez, melynek főmozzanatai a következők: I. 1891. ápr. 16—21-ig bezárólag VIII. tenyészállatvásár és kiállítás, mely mellett megengedetik gazdasági gépek, szerszámok és anyagok bemutatása. II. 1891. máj. 3—10-ig bezárólag tenyész- és használati lovasár és kiállítás, szerszám- és istálló berendezések bemutatásával. 1891. máj. 4-én kettős fogatok ügetőversenye 20 km. távolságra. 1891. május 8-án a magyar Tattersall-egylet loárverése. 1891. május 9-én négyes fogatok ügetőversenye 40 km. távolságra. 1891. május 10-én a fenti versenyekben részt vett lovak pályázata kondíció díjra. III. 1891. május 13. és 14-én hízómarhavásár és kiállítás. A fővárosi jöndulata lehetővé tette, hogy a kiállítást a Városliget legmegfelelőbb pontján rendezze egyesületünk, s a nagymélt. földművelésügyi miniszter áldozatkészsége, ki 20,000 frank körüli díjat bocsátott el czéla rendelkezésünkre. Egyesületünk gondoskodni fog róla, hogy úgy a beföldi, mint külföldi vevők a kiállításról értesüljenek, s különös sülyt fog helyezni arra, hogy keleti szomszédaink, kik már jóval minőségű tenyészanyagukat exportálják, e vásárral kapcsolatos kiállításon megjelenjenek, szóval mindent elkövet, hogy a kiállítás sikerét teljes mértékben biztosítsa. Most már egyedül a tenyésztekön áll, hogy egyesületünk e mozgalmat teljes mértékben kihasználják, s ezért ez úton is felhívunk tisztelt gazdátársaink, hogy e vásárral kapcsolatos kiállításon tenyészanyagukat megfelelő mennyiség és számban állítsák ki, s azon hazánk fejlődött állattenyésztéséhez méltóan jelenjenek meg. A kiállítás részletes tervezete, a bejelentési izek és az összes tudnivalók

a rendező bizottság irodájában, Budapestben, a Közelken (Üllői-út 25.) kívánatra mindenkinek megküldetnek. A kiállítás rendező bizottsága nevében. Gróf Desseffy Aurél, elnök.

— Az első amerikai szőlőtelepen Kassán bevégződött az amerikai venyigék Kassiné. A részben már elküldött, részben előjegyzett venyigéknek kívül még 68,000 drb. sima amerikai vésző kerül eladásra, a következők fajokból: Ripária sauvage, Rip. portalis, Rip. tomentosa, Rip. odorata és Solonis és 40,000 darab hólyagos Furmint. A megrendelések Maurer János „Első amerikai szőlőtelepre” Kassára czimzendők, vagy a „Szőlőszeti és Borászati Lapok” kiadóhivatalához, Kassán.

MOZAIK.

Azok az orvosok! Valaki azt kérdezi egy jó styiben beszélő gyakorló orvostól, mint szakértőtől, hogy „életveszély” és „haláiveszedelem” között mi a különbség?

Orvos: Nagyon kevés a különbség. Ha valaki súlyos beteg, akkor életveszélyben forog; ha meg orvost is hivatnak hozni és az orvos véletlenül otthon van, ez már halálos veszedelem.

— A nyelven asszony. Egy hölgy, ki sokat szeret beszélni, így szól egy úrhoz: „Ugyan kérem, ha én férfi volnék, minő állást adna nekem?”

„Egy siketnéma intézet igazgatójává nevezésem ki.”

„És miért?”

„Mert vagy azok a szerencsétlenek tanulnának meg beszélni, vagy ön tanulna meg hallgatni.”

Felolós szerkesztő: HABINA JÁNOS.

NYILTTÉR.

Égész selyem mintázott könnyű szöveteket (foulard)

1 ft 20 krtól 4 ft 65 krtig méterenként (körülbelül 450 különféle rajzban) egész ruhákra vagy darabonként portó- és vámentesen küld **G. Heineberg** (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Minták póstaforral. Levelekre 10 krajczár bélyeg kell. VI

Hurutos bántalmaknál nevezetesen a legöszervek hurutjánál, náthánál stb

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legjobb gyógyrejtő

SÁVANYU-KIT

legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint 1/2 rész tejjel vegyítve a legkellemesebb és leghatásosabb szer a bajok lehetőleg gyors elűzésére. De a emésztő és nemző szervek, valamint a hólyag bajainak is Mattoni Gishshüblere már hosszú idő óta mint kitűnő gyógyrejtő szer van elismervé.

Az intelligens kalmárság a legjobb, legerősebb köteleket képezi a nemzet egyes osztályai közt is. A nemességgel vetekedő vagyon és életvezetést dögölgában, a tudóshoz felemelkedik mint a nemzetgazdasági élet legelősebb, legpraktikusabb meggyőzője, a költészethez és művészethez csatolja őt azon izlés és fantázia, mely nélkül hivatásának megfelelő kereskedő nem képzhető. Ne csudálkozunk tehát azon, ha külföldön a kiváló kereskedőket még a kormányok soraiban is látjuk; ha azt halljuk, hogy a német kereskedelmi irodákból írók, tudósok és költők kerültek elő mint Gervinus, Freiligrath, Schliemann; értsük meg, hogy a német szépirodalom legjavá polgári jelleggel bír, hogy a német szinpad jobbra a német polgár boldog családi életét, apró bajait és örömeit tikrózati vissza, hogy a német regény a középkori városi életet, a mesteremberek kőnépét és a kereskedővilág patriciusait festi, hogy egyes írók, mint Freytag Gusztáv híres „Soll és Haben” nevű regényében a rideg büroaucsúkat és comptóirokat tették remek esetelésekké tárgyává. A mi irodalmunk még mindig a régi kerékvágásban vesztelget, vagy a képzelt falusi boldogságot zengi és egy sohasem létezett angyali nép viselt dolgait meséli, vagy a fő- és köz-nemességet, a megyei életet, a háborút veszi vászánra, mintba a munka, az ipar, a kereskedelem, forgalom, vállalkozás, találmányok, megannyi életét, és tentartó, fejlesztő erei társadalmunknak nemzetünknek részére nem is léteznek. De igen, látunk néha kereskedőt is a szinpadon, de akkor vagy még mindig ideje mult, középkori maszkjában, vagy mint a rideg számok képviselőjét,

mint a megvetés és gúny tárgyát a magasabb osztályok szemében.

De kereskedelmünk talán meg is érdemelte azt a méltatlan szerepet, mely neki eddig nemzeti szépirodalmunkban jutott. Mért nem szitott eddig is jobban a nemzethez? Mért nem lehetett millióit ott látni, hol nagy nemzeti ozelórol volt szó? Mért nem lépett fel nagy mértékben mint irodalom- és mpártoló, mért nem teremtette meg dús anyagi eszközeivel a saját irodalmát és művészetét? Mért nem aspirált, a mit tehetett volna, vezető szerepe a nemzeti társadalomban?

De hiszen ez javuló félben van mind és csak tovább kell törekednünk. Igaz, hogy csak mintegy három kereskedő ül képviselő házukban, és ugyannyit nevezett ki kegyes királyunk a főrendi házba; de megfelelő ezen arány az osztály fontosságának és kiterjedésének?

És valamint költőink a magyar nőtől varták a nemzet újjáéledését, úgy itt is, mikor a magyar kereskedelem jövő hivatását és önértre ébredését hangoztatjuk, itt is, mondjuk, a női világhoz kell fordulunk. A nőben rendezes több az ambíció, mint a férfiban, mint egyáltalában több az érzék a nőben az iránt, mi az életet szépieti és élénkíti. A férfi könnyen beleszippa a mindennapi szokásba, borozó és kártyázó klubjának édes egyformaságába. A nőben az újságvagy soha ki nem hal, az elismerés és a tisztelet árnyalatai iránt a legfinomabb érzékkel bír, a vetélkedés őt untalan sarkalja. A mint legjobban szereti a virágokat, azonképpen szereti otthonát is mindig új

diszítással ellátni, a ép úgy szereti magát is mindig szépiíteni. A természet bájai mindig a legszebbek, de a természet néha kegyetlen és a szépséget csak mint gyorsan muló lehetletet osztja a nőnek. En csak igazi nőiességnek vehetem azt, ha gyorsan muló bájjának apadását a nő külső csinall, maradandóbb kellemel, nyájassággal, szellemmel igyekszik kiegyenlíteni. A divatnak büvös hatalma abban rejlik, hogy a nő ebben kifogyhatlan tegevértárt lát, melyből bájjának folyton megújuló vonzó erőt, méltó keretet, néha még jobban ragyogtató foglalatot is szerezhet. Az annyira kárhözott divat — valódi, nélkülözhetetlen tükre a női szellemnek, mely mindent ki akar aknázni, a mit a természet és ipar csak előteremthetnek, a női baj hatalmának folyton való megszállítására és az élet szépségére. És e kirihattan női hajlam sarkalja az ipart és kereskedelmet szüntelen új fogyasztási cikkek előállítására és forgalomba hozatalára.

De nemcsak az ipar- és kereskedelemnek folyton izgató és serkentő eleme az asszony, hanem, mint már mondtuk, ambíciója által a férfiakat is előre kergeti a társadalmi rend lépcsőzetén. És ezt méltán meg is várjuk kereskedő osztályunk növellátóit. A nőnek képezi feladatát, hogy a míveltséget, a finomabb társalgási modort, a csint mindennüt otthonossá tegye, és mindenhol a nemzeti szellemet terjeszse nyelvben és érzésben. Egy osztályban sem oszthatja meg annyit a férfi munkakörét a nő, mint itt, de nem az irodában, hanem csinos, kényelmes otthonában, hol a jó izlésnek és míveltségnek oltárt emel és a napi munka után

kellemes társalkodásban és a társaság szelid örömei közt a házat paradicsomá varázsolja, melyből a férfi mindig új erőt merít magasztos feladatainak teljesítésére. Egy osztályban sem gyökereszhetik oly mélyen a boldog családi élet, létesülhet úgy a nő és férj teljes együttérzése és együtt gondolkozása, sehol a nő férjért annyira nem töltheti el nemese becsávgyal, mint a kereskedő világban.

A jövő Magyarországot képe, úgy lebeg előttem, hogy akkor a kereskedelem teljesen magyarrá, de egyszerűen a társadalom mérvadó tényezőjévé is vált, hogy akkor a magyar nemese nem fogja szégyélni az irodaszéket, a vékát, vagy a rőtöt, és a kereskedelem nagyjai nem fognak hatáskörükből ki-kiváncolni a diplomák és címerek festett világába, hogy akkor a magyar irodalom és művészet nem fog többé tengődni, hanem olvasóit és bámuloit százezrek szerint fogja számítani; hogy akkor semmi nemzeti eszme többé nem fog elhalni támogatás nélkül, mert ione ott van az intelligens és lelkes polgárság; terjeszkedni fog a műveltség, izlés, jó erkölcs, a családi boldog élet és ily széles, erős oszlopokra támaszkodva a magyar nemzetiség soha többé el nem merülhet, hanem élni fog, mig meglesz a lelkes magyar polgárember, a hazaszerető, magásra törekvő és buzditó magyar polgárosszony. Ezen éltető reményben, tisztelt hölgyeim és uraim, köszönöm becses figyelmüket, melylyel szérény szavaimat meghallgatni szivesek voltak.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdmény.

Kiss Ödön kecskeméti lakos kecskeméti csödtömegéhez tartozó, a csödleltár szerint 4961 frt 23 kr-ra becsült nörinbergi, rövid- és diasműrű-raktár és üzlet berendezésre a zárt ajánlat útján eladás eredménye jóvá nem hagyatván, annak nyilvános árverésni eladása az 1864/p. 1891. számú elsőbírósi határozattal elrendeltetett.

Minek folytán az árverés határidejével 1891. évi március hó 12. napjának d. e. 10 órája az árverés eszközésével megbízott Pócsy György kecskeméti kir. közjegyzőnek hív. helyiségébe tűzött ki; mely árverésre a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverésben csak 600 frt bántapénz letétele mellett lehet részt venni, és hogy ígéret csak 6783 frt 33 kron felül tehető.

A csödleltár és az árúraktár alulírott útján bármikor megtekinthető.

Kecskeméten, 1891. évi március hó 3.

Pacsu Mihály

tömeggondnok.

48 (1-1)

Kecskemétről elkötözésem folytán a VIII-ik tizedben Halasi-nagy-útcza 29. szám alatt levő

háza,

mely hat szobából és a szükséges melléképületekből — konyha, élektár, kamra, pincze, istálló, pincze, kocsiszín, fűskamrából stb. — áll s a mely úri lakásnak vagy nagyobb birtokosnak különösen alkalmas;

valamint az Uri-hegyben, a Miklós-telep közelében fekvő, mintegy 500 árból álló — kitünő fajú —

szőlőm

szabadkézből örökáron eladó.

A szőlőben sok szép és hasznos gyümölcsfa is van s jó új házzal és téglakúttal van ellátva.

Bódogh Lajos

ügyvéd.

35 (0-3) VIII. t. Halasi-nagy-útcza 29. sz.

2988.

1891.

Pályázati hirdmény.

Kecskemét th. város zálogintézeténél az üresedésbe jött, s 750 frt. fizetéssel és 150 frt. lakbérrel javadalmazott

ellenőri állás.

egyelőre ideiglenes jelleggel, egy év tartamára, választás útján betöltendő levén: felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránt kellően felszerelt kérvényeiket hozzám, a folyó 1891. évi március hónap 21-ik napjának délután 5 órájáig annál bizonyosabban nyújtsák be, mert a netán elkésve érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a választandó ellenőr által a zálogintézet alapszabályai értelmében 1000 frt biztosíték nyújtandó.

Kecskeméten, 1891. évi március 5.

Lestár Péter

kir. tanácsos, polgármester.

49 (1-1)

2946.

1891.

Pályázati hirdmény.

Kecskemét város törvényhatóságánál üresedésben levő és kinevezés alá eső segédlevéltárnoki állásra, melynek javadalmazása 580 frt fizetés és 120 frt lakbér, ezennel újabb pályázatot hirdetek.

Felhívom ennelfogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 13. §-ának harmadik bekezdésében előírt minősítvényüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket folyó 1891. évi május hó 31-ik napjának d. e. 11 órájáig hozzám annálkább nyújtsák be, mert a később beadott kérvények, valamint az előírt minősítvényekkel nem bíró pályázók figyelembe vétetni nem fognak.

Kecskeméten, 1891. március 2-án.

Lestár Péter,

polgármester.

53 (1-1)

HIRDETMÉNY.

A **Kecskeméti Gazdasági Gőzmalom Részvény-társaság** igazgatósága, hogy újonnan beállított és nagy kényelemmel s izléssel berendezett tágas fürdő-intézetét a nagy közönség minden rétegében könnyen hozzáférhetővé tegye, következő jutányos egy-egy árat állapított meg:

egy gőzfürdő ruhával	40 kr.
" márványfürdő "	40 kr.
" kőfürdő "	40 kr.

Kecskemét, 1891. március 8.

52 (1-1)

Az igazgatóság.

Kiállítás Paris 1880. Legnagyobb eredmény!

Arany érem.
Próbálatok és ítéletek!
A pusztító

Tord-Trippe

kiirt patkányt, egert és vakondot a nélkül, hogy más házlatnak kárt okozna. Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem phosphort vagy más a hányást ingerelő szert nem tartalmaz és házlatoknak teljesen ártalmatlan. Ara: 1 nagy csomag 1 frt, 1 kis csomag 50 kr.

A. Cousseau Traverse Gazzinio Marseille, a franciai, belga- és olasz-államvasutak szállítója.

Főraktár Kecskemét és környéke részére:

Witz Gusztáv

24 fűszerkereskedő Kecskeméten. 12-5

Föld- és ház-
eladás.

Az állami Miklós-szöllőtelep mellett 6 hold szőlőültetésre igen alkalmas homokföld és a budai-kis-útczán 23. sz. ház eladó. Értekezni lehet

Imre János

fényképezőszel.

nagy-körösi-útcza 20. sz.

34 (3-3)

Hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék közhírré teszi, miszerint Kecskemét törvényhatósági város közönségének Kozma Vazul, Kozma Dóme, Kozma János és Kozma Emília tulajdonát képező a kecskeméti 5288. sz. tjkvben 9. hr. sz. a. foglalt nyomási dűlőben fekvő 460 □ öl üres ház és malom telekre vonatkozó kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás elrendeltetett s az eljárás megkezdésére 1891. évi **Mártius hó 12-ik napjának délelőtt 9 órája** az alulírott kir. törvényszék 4-ik számú hivatalos helyiségébe Kiss Ferenc kir. törvényszéki bíró elé kitézetett.

Továbbá, hogy az ismeretlen tartózkodású Kozma Vazul tulajdonos társ úgy a telegkönyvi érdekelt névszerint a Pesti görög oláh ajkú egyházközség szegény intézete alapítványának pénztára, Hesz István, Mihalik károly, Beiml József és Francziska részére ügygondnokul Patay Samu kecskeméti lakos ügyvéd kineveztetett.

Miről az érdekelt azzal értesítettnek, hogy esetleges elmaradásuk az érdemleges határozat meghozatalát gátolni nem fogja. Kelt Kecskeméten, a kir. törvényszéknek 1891. évi február 3-án tartott polg. üléséből.

Brezanóczy,

Gáll Ferenc,

tanácsjegyző. 38 (3-3)

elnök.

Házbérbeadás.

IV. tized. Varjú-útcza 235. sz. a. ház, melyben van 4 szoba, konyha, éléskamra és kamra. — több évre — haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos

Nagy Sándorral,

43 (3-2) III. t., budai-nagy-útcza 213. sz. alatt.

2678.

1891.

Hirdetmény.

A Máriaváros nyugati oldalánál fekvő **fürdőház-helyiség**, a hozzá tartozó mellék-épületekkel, fürdő-szobákkal és felszerelvényekkel együtt, a f. 1891. évi ápril 24-ik napjától számított három évre ismét bérbe fog adni s a bérbeadásra folyó évi **március hó 14-ik napján reggel 9 órakor**, a gazdasági hivatalban nyilvános árverés fog tartatni, melyre bérleti akarók 50 forint bántapénzzel ellátva annak kijelentésével hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt kellő bántapénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

Kecskemét, 1891. február 28.

50 (1-1)

Gazdasági hivatal.

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál, 1891.

Eddig fölülmulthatatlan!

MAAGER VILMOS-féle valódi tisztított

DORSMAJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltot és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárúházaiban.

KECSKEMÉTEN: Molnár János és Katona Zsigmond gyógyszerészek uraknál, Pataky György és Nyirády László urak kereskedésében. 209 (24-20)

Bécs, 1873. Erdem-érem. Budapest, 1885. Nagy díszokl. Eszék, 1889. Díszoklevél. N.-Palánka, 1887. Arany érem. London, 1878. Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF

csész. és kir. kizárólag szabdalalmazott

első szerémi portland-cement és vízhatlanmészgyár

BEOSINBAN.

központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.

A t. építés és építőmester urak, építkezési vállalatok, földhivatások, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építőközönség könyvelőire

Kecskeméten **GYENES S. és FIA** fűszer- és vasiereskedő uraknál raktárt tartok, hol saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. 33 (30-3)

Páris, 1867. Bronz-érem. Kecskemét, 1872. Ezüst-érem. Újvidék, 1875. Arany-érem. Szeged, 1878. Erdem-érem. Triest, 1888. Arany-érem.

Kiállítás Paris 1880. Legnagyobb eredmény!

Arany érem.
Próbálatok és ítéletek!
A pusztító

Tord-Trippe

kiirt patkányt, egert és vakondot a nélkül, hogy más házlatnak kárt okozna. Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem phosphort vagy más a hányást ingerelő szert nem tartalmaz és házlatoknak teljesen ártalmatlan. Ara: 1 nagy csomag 1 frt, 1 kis csomag 50 kr.

A. Cousseau Traverse Gazzinio Marseille, a franciai, belga- és olasz-államvasutak szállítója.

Főraktár Kecskemét és környéke részére:

Witz Gusztáv

24 fűszerkereskedő Kecskeméten. 12-5

Méltóságos Ferenczy Ida úrnó

160 hold

szentkirályi birtoka

folyó évi Sz.-Mihály naptól 6 évre haszonbérbe adandó.

Bővebb értesítést ad

Kovács József,

46 3-1 Csongrádi-n. útcza 101. szám.

2933. 1891.

Hirdetmény.

Tisza-Úgh község és felső Alpar pusztja között teljesen felszerelt, báró Fechtig Imre és Kecskemét th. város közönségének közös tulajdonát képező „révi átkeles” bérlete 3 évre újból kiadandó levén; a megtartandó nyilvános árverés határidejével, f. 1891. évi március hó 24-ik napjának reggeli 9 órája a helyszínen levő révházhoz, vagy akadályoztatás esetében a lakiteleki esárdához kitézetett.

Árverési feltételek:

1. A bérlet 1891-ik év ápril 24-ik napján kezdődik, és tart 1894-ik év ápril 23-ik napjáig, vagyis 3 évig.
2. Vállalkozni akaró köteles 70 forint bántapénzt az árverelő biztos kezéhez letenni, különben az árverésben részt nem vehet.
3. A bérösszeg Szent-György és Mindszent napjain, mindenkor félveként előre fizetendő.
4. A legtöbbet ígérő vállalkozó köteles bántapénzét, a leütendő bérösszeg 10 százaléka, a leütés alkalmával kiegészíteni.

A bérlet részletes feltételei az árverés alkalmával fognak tudomásul adni; egyébiránt addig is a gazdasági hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Végül az árverés megkezdése előtt, kellő bántapénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

Kecskemét, 1891. március 5.

51 (2-1)

Gazdasági hivatal.

Házeladás.

Nagy-körösi-útczán a 22-ik számú ház kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. — esetleg t. évi május 1-től bérbe vehető.

Értesítést ad e háznál:

Gyöngyi Szultána

Özv. Juhász Sándorné

47 1-1 tulajdonosnő.